

dinum regularia, & regularia, cæteraque beneficia Ecclesiastica quocunque titulo nuncupata, quorum fructus, reditus, & proventus in distributiones quotidianas convertuntur, sub literis Pauli II. & aliorum prædecessorum hujusmodi comprehendantur.

Nos considerantes, quod annatarum communium, & aliorum jurium prædictorum exactio, in recognitionem universalis domini introducta, est antiquissima: quindenniorumque usus, & solutio ideo adinventi sunt, ne prædicta Camera ex monasteriorum, prioratum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum unionibus, quæ amplius vacare non sperabatur, detrimentum aliquod pateretur: volentes Camera nostræ Apostolicæ, ac venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, nec non dilecti filiorum Rom. Curie officialium participantium jura præservare, illorumque indemnitate consulere, ad omne dubium omnemque disputandi, & excipiendi occasionem tollendum, motu simili, &c. omnia, & singula monasteria tam secularia, quam quorumvis ordinum regularia, dummodo in libris ejusdem Camera taxata reperiantur, reliqua vero monasteria, prioratus, præposituras, præposituras, tam seculares, quam quorumvis ordinum regulares, necnon dignitates, personatus, administrationes, officia, & alia quæcunque beneficia Ecclesiastica, etiam manualia, & de jure patronatus existant, quorum fructus, &c. summam 24. ducatorum auri de Cam. se con. æst. val. annum excedunt, a quocunque tempore citra, etiam ante fel. record. Martinum Papam V. similiter prædecessorem nostrum, & per nos, & successores nostros, quibuscunque cathedralibus, etiam Metropolitanis, seu collegiatis Ecclesiis, aut capitularibus mensis, etiam pro quotidianis distributionibus, aut aliis usibus, necnon collegiis, universitatibus, congregationibus quorumvis ordinum, monasteriis, domibus, hospitalibus, fabricis, ac utriusque sexus personarum piis locis, quantumvis privilegiatis, & exemptis, sub quibuscunque tenoribus, & formis Apost. auctoritate unita, seu alias quomodolibet, & quovis titulo obrenta, & possessa, sub literis Pauli II. & aliorum prædecessorum hujusmodi comprehendendi, & includi. Et propterea omnia, & singula cathedralium etiam Metropolitanarum, Ecclesiarumque collegiatarum capitula, congregationes, universitates, collegia, hospitalia, & pia loca, & quivis alii, in quorum favorem uniones, annexiones, incorporaciones, applicationes, & submissiones hujusmodi factæ reperiantur, quantumcunque, ut præfertur, exemptæ, & privilegiatæ existant, etiam si se superinde in Cam. Apost. non obligaverint, dummodo monasteria, & beneficia ipsa possideant, ad solutionem communium annatarum, & aliorum jurium prædictorum eidem Camera pro tempore præterito [salvis collegii, & officialium juribus quoad futura remanentibus] ratione unionum, annexionum, incorporacionum, applicationum, & submissionum prædictorum singulis 15. annis a die, qua illæ suam sortitæ fuerunt effectum, & alias juxta tenorem literarum, in forma motus proprii a Julio III. prædecessore prædicto super applicatione quindenniorum prædictorum eidem Camera facta, desuper emanatarum faciendam, teneri, & obligatos esse, & ad id per sententiam, censuras, & penas in singulis Pauli II. & aliorum prædecessorum hujusmodi literis contentas, cogi, & compelli posse, sicque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Judices, & commissarios, quavis Apost. auctoritate fungentes, etiam palatii nostri Apostol. causarum Auditores, necnon S. R. E. Cardinales,

Introducta fuit annata ad subventionem Papæ & Cardinalium indigentium, sicuti & charitativum subsidium, ut tradit Ferdinan. Cordub. in tractatu suo de annat. quem refert Gomez. in prælati on. reg. cancell. de valore exprimendo. n. 6.

ac venerabilem Fratrem nostrum Hieronymum Episcopum Maceraten. præfatæ Camera Clericum, cui omnes & singulas causas, occasione præmissorum pendentes commissimus in quavis instantia, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi facultate, judicari, & diffiniri debere, irritumque &c. decernimus, & declaramus. Mandantes eidem Hieronymo Episcopo, ut omnes, & singulas causas coram eo inter dil. filium ejusdem Camera collectorem ex una, & quascunque congregationes, capitula, collegia, & qualvis alias personas ex altera partibus super solutione annatarum comunium, & aliorum jurium quindenniorum eorundem, vel eorum occasione nunc, & pro tempore pendentes juxta præsentium tenorem terminet, & decidat. Et pro faciliiori indagatione unionum prædictarum omnia, & singula cathedralium etiam Metropolitanarum, & collegiatarum Ecclesiarum capitula, collegia, necnon tam virorum, quam mulierum seculares, & quorumvis ordinum regulares congregationes, seu collegia, & pia loca, eorundemque prælatos, & procuratores, ad judicandum, & profitendum medio juramento omnia, & singula monasteria, prioratus, præposituras, præposituras, parochiales Ecclesias, & alia quæcunque beneficia Ecclesiastica, quæ ipsa capitula, congregationes, & alia pia loca prædicta possideant, & quo titulo illa possideant, illorumque annuos valores sub privationis, & aliis in literis in forma motus proprii Pauli IV. prædecessoris hujusmodi contentis sententiis, censuris, & penis in Romana Curia, & extra eam moneat, & requirat.

TITULUS IV.
DE JURE PATRONATUS.
CAP. I.

Beneficiorum electivorum concessiones juris patronatus hætenus factæ, a primo anno Pontificatus Innocentii Octavi, qui Romæ coronatus fuit pridie Idus Septemb. 1784. revocantur. Adrianus VI.

Sanctissimus D. N. Adrianus VI. accepto per Sanctitatem suam, quod nonnulli Romani Pontifices ejus prædecessores diversis personis, & collegiis laicorum a jus patronatus, & facultates, & indulta præsentandi, seu nominandi personas idoneas ad Ecclesias etiam Metropolitanas, Monasteria, & beneficia Ecclesiastica, secularia ac regularia, ac hospitalia, & alia pia loca extunc deinceps vacatura, etiam interdum pro eorum hæredibus, & successoribus aliis sub variis modis, & formis per diversas eorum literas in perpetuum, vel ad certum tempus reservarunt, & concesserunt, considerans quod per hujusmodi facultates, & indulta Romanus Pontifex sæpius impeditur, quominus personas qualificatas, utiles, & necessarias ad Ecclesias, & monasteria promovere, ac de beneficiis Ecclesiasticis similibus personis providere, hospitalia quoque, & pia loca hujusmodi personis etiam utilibus, & Monasteriis committere, & alias de illis disponere libere possit. Ideo ut per sanctitatem suam, & sedem Apost. liberius de personis benemeritis, dictis cathedralibus Ecclesiis, & monasteriis provideatur, & de illis, ac aliis dignitatibus, beneficiis, hospitalibus, & piis locis hujusmodi disponatur. oportune providere volens, fel. record. Innocentii Papæ VIII. suæ Sanctitatis prædecessoris inhærendo vestigiis, omnes, & singulas reservationes, & concessiones juris patronatus, ac facultates, & indulta præsentandi, seu nominandi personas hujusmodi ad Ecclesias, Monasteria, prioratus, præposituras

a Vid. Mar. Socin. de præb. ult. col. Felin. in tract. quando literæ Apostol. 6. limitat. Casarem Lambert. in tract. de jure patron. lib. 1. quæst. 1. art. 8. Rebuff. in tract. de nominib. Rochus in tract. de jure patronat. verb. honorificum. q. 3.

posituras, dignitates, personatus, administrationes, officia, canonicatus, & præbendas, aliaque beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & ordinum quorumcunque regularia, qualitercunque qualificata, ac hospitalia, & alia pia loca, per nostros prædecessores, & sedem Apostolicam, aut ejus legatos, nuncios, executores, & subexecutores, ab anno primo Pontificatus ejusdem Innocentii prædecessoris citra, quibusvis Regibus, Reginis, Ducibus, & Marchionibus, ac aliis Principibus, & personis, necnon communitatibus, universitatibus, confraternitatibus, & collegiis secularium personarum, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, etiam ex motu proprio & ex certa scientia, ac de potestatis Apostolicæ plenitudine, aut etiam consistorialiter, & alias tam simpliciter, quam sub quibusvis conditionibus, & promissionibus, & alias quomodocunque & qualitercunque & ex quibusvis causis, præterquam ratione ereptionis locorum, in quibus Ecclesiæ, monasteria, & beneficia prædicta consistunt, ex infidelium manibus & potestate factas, concessa, quorum omnium formas & tenores eadem sua sanctitas haberi voluit pro expressis, quoad Metropolitanas, ac alias cathedrales Ecclesias, & monasteria, necnon prioratus, & præposituras, ac alias dignitates conventuales, & alia electiva, etiam si ii, quibus reservationes, & concessiones, facultates, & indulta hujusmodi facta, & concessa fuerunt, quascunque conditiones eis propterea quomodolibet impositas, & promissiones per eos propterea factas adimpleverint.

Quo vero ad alia beneficia ac hospitalia & pia loca hujusmodi, si illi, quibus reservationes, & concessiones ac facultates & indulta hujusmodi facta, & concessa fuerunt, ut præfertur, illorum occasione fructus proxime dictorum beneficiorum, hospitalium, & piorum locorum, ad medietatem unius anni valoris fructuum eorundem, secundum communem æstimationem, de propriis eorum bonis non auerunt, vel eorum Ecclesias aut hospitalia, & pia loca hujusmodi, de novo fundamentaliter non edificarunt, seu funditus dirutas non reedificarunt, seu fundos, in quibus edificarentur ædificia in præsentiarum subsecuto non concesserunt, ad quorum augmenti, ædificationis, reedificationis, & concessiones respectu probationem, eos, qui tali jure patronatus, seu præsentandi & nominandi, directe, vel indirecte uti voluerint, eadem sua sanctitas teneri decrevit, etiam si conditiones, ad quas alias, quam modis præmissis, tenebantur, executioni mandata fuissent, & in literis reformationum, & primo dictarum concessionum, seu facultatum & indultorum hujusmodi cautum sit, quod dictum jus simpliciter, vel sub certis conditionibus, modis & formis, ex fundatione vel dotatione pertineat aut pertinere censeatur, vel perinde habeatur, ac si ex fundatione vel dotatione prædicta pertineret, & quod reservationes, & primo dictæ concessiones, facultates, & indulta hujusmodi revocari non possint, & clausulæ etiam derogatorias, derogatoriæ, fortiores, efficaciores, & insolitæ in dictis literis, pro illarum perseveratione desuper adjectæ sint, illarum formas & tenores pro expressis habendo revocavit, cassavit, annullavit, & Ecclesias, monasteria, prioratus, præposituras, dignitates, & beneficia hujusmodi, ad eorum primævam naturam, præmissis non obstantibus, reduxit.

CAP. II.
Jure præsentandi privatur, qui apostatam præsentat ad beneficium juris patronatus.

a Construtione, dotatione, vel fundatione, ut jus acquiritur, sic & iisdem tribus modis conservatur, cap. 3. de jure patronatus. cap. pia mentis & ibi gloss. 16. quæst. 7. cap. Abbatem in 2. 18. quæst. 2.

Paulus IV.

SI patroni alicujus beneficii Ecclesiastici, five sint laici, five clerici, alicquem ex apostatis & extra claustra vagantibus ad beneficium, de eorum jure patronatus existens, tunc vacans, præsentaverint, præsentationes hujusmodi sint eo ipso nullæ, irritæ & inanes, ac viribus careant, & ipsi patroni jure præsentandi alios ad eadem beneficia pro ea vice tantum existant.

CAP. III.

Jus Patronatus concedendi legitima causa quæ sit. Pius IV. ex reformationis penitentiaria Apostolicæ decretis.

Penitentiarius ac penitentiaria Apostolicæ regens abstineat a concessione juris patronatus seu præsentandi ad beneficia Ecclesiastica, propter augmentum fructuum, sed tantum ex causa fundationis vel devotionis a illud concedere possit.

TITULUS V.
DE CONFESSIS.
CAP. I.

Confessi crimen, aut probatissimis indiciis questione torquendi carcerati, non relaxentur fisco infisco, etsi præstita fuerit cautio.

Paulus IV.

Licet ex juris communis dispositione satis provisum sit, ut de aliquo crimine inquisitus, dum super indiciis contra eum existentibus discutitur, an torturæ in ejus persona jure locus sit, personaliter in carcere detineatur, & ut crimen confessus, in quem nihil, nisi ut poenam solvere cogatur, agendum restat, quousque ille debite punitus fuerit, non relaxetur: tamen ut nuper accepimus, rei criminum torturæ supponendi, sub cautione de se repræsentando, & confessi sub simili cautione, seu etiam sub cautione de stando juri, & judicatum solvendo, plerumque relaxantur, quo fit, ut illis extra carcerem postis, expeditionem non procurantibus, causa hujusmodi differantur, & demum oblivioni tradantur, aut variis viis rei ipsi, post aliquod tempus, cautiones præstitas liberari procurent, sicque ipsi poenas debitas effugiant, & delicta remaneant impunita, in grave scandalum, & pessimum cæterorum exemplum. Nos itaque huic abusu occurrere volentes, motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium decernimus, statuimus, & ordinamus, ut nullus, qui ex indiciis contra eum laborantibus jure torquendus veniat, seu de quo dubitetur, dum de indiciis hujusmodi, an ad torturam sufficientia sint, disputatur, quo usque aut per torturam indicia ipsa purgaverit, aut eum torturæ subjiendum non esse, cognitum fuerit, nisi procuratore fisci nostri ad hæc omnia citato & interveniente, sub quavis cautione a carcere relaxetur, neque super iis extra carceres audiatur. Nullus etiam, qui crimen in judicio confessus fuerit, contra quem nullæ sunt partes Judicis, nisi in exequendo, etiam si pro crimine hujusmodi pecuniaria poena plestendus veniat, & quantumcunque cautionem de illa solvenda præstare offerat, a carcere relaxetur, nisi poena ipsa, præfato fisci procuratore desuper audito, debite perfoluta, sicque per quoscunque Judices quavis auctoritate fungentes, judicari, diffiniri, & observari debere, sublata eis & eorum cuilibet aliter judicandi diffinendi facultate, irritumque & inane, quicquid contra præsentium tenorem a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, decernimus.

T t t t 2

CAP

a Pan. in cons. 76. & 106. lib. 2. Cass. ad decis. 7. de jure patron. numer. 6.

C A P. II.

Rei confessi a vinculis carceris non solvantur, nisi executionis sententia paruerint.

Pius V.

Cum sicut accepimus, visitatores carcerum almae urbis nostrae homicidii, aliorumque capitalium criminum reos carceratos ad illorum absolutionem, & liberationem nimia humanitate prona, atque proclives saepe a carceribus liberari faciunt sub cautione de se presentando, aut alias sub aliis obligationibus, & conditionibus eis benevisis, & ita processus debilitantur, & causarum expeditiones differuntur, vel [quod molestius ferimus] eos quandoque liberant, aut leviori poena, quam iustitia exposcit, afficiunt, ac propterea delicta impunita remanent contra jus, & utilitatem a publicam. Nos considerantes impunitatem scelerum esse incentivum malorum, nolentesque in futurum reos homicidii, ac aliorum delictorum capitalium, nisi in casibus a jure expressis, a carceribus liberari, & extra carceres audiri, ac levius puniri, tenore praesentium eidem visitatoribus sub poena indignationis nostrae inhibemus, atque interdicimus, ne posthac reos carceratos, ut praemittitur, arbitrio suo relaxent, & liberent. In levioribus autem delictis reos confesos, aut convictos non relaxent, neque liberent, nisi prius sententia, aut condemnationi, quam eis infligendam & imponendam duxerint, paruerint, & illius executio facta fuerit. Volemus autem quotiescunque viderint aequitatem juris rigori attentam iniquitate praefendam esse, cum ad solum Principem jus decernendi inter jus, & aequitatem non scriptam spectet, & pertineat, tunc facti qualitas diligenter inquisita consideretur, & si quid ab eis de jure relaxandum videbitur, nobis unus ex visitatoribus una cum Judice causae referat, praesente procuratore fiscali, vel Advocato fiscali ejusdem Camerae, & fiscali, ac etiam pauperum advocato, ut a nobis, quid statuendum, & deliberandum sit intelligatur.

C A P. III.

In causis criminalibus confessi appellare nequeunt.

Idem.

In confesos Judices procedere possunt non obstantibus b appellationibus, & inhibitionibus, & absque aliquarum poenarum incurso.

TITULUS VI.

DE DOLO ET CONTUMACIA.

C A P. I.

Defensio condemnatorum in contumaciam, infra semestre exigi debet.

Pius IV.

Quoniam saepe contingit, ut qui ex aliquo crimine in contumaciam condemnati fuerint, perdurant ad multos annos in contumacia, expectantes occasionem, ut per temporis diuturnitatem criminis probatio impossibilis reddatur, & tunc quaerunt contumaciam sibi remitti, & desuper defensionibus audiri, cum criminis probandi facultas est sisco sublata, causam plerumque, vel eorum iudicibus in ipsos propensis, vel in locis, ubi iura sisci deduci non possunt, introducentes, statuimus, quod rei in contumaciam condemnati, ad suas defensiones faciendas admitti non possint, nisi infra sex menses c quo ad faciendas videlicet a die condemnationis, quo vero ad jam factas condemnationes, a die publicationis praesentium

a L. cum quidam ff. de liberis & posthumis. c. ut fama. de sent. excomm. b Propria voce confessus, appellare non potest. l. 2. c. quorum appell. ubi gloss. Bart. Bald. & Oldrad. communem dicunt. c Pius V. in sequenti constitutione, contumaces infra annum ad defensionem admitti posse decrevit.

computandos, nec alibi, quam in loco, ubi condemnatio secuta est, vel in curia generali Provinciae, ubi delictum fuerit commissum. Et si secus fieri contingat, quaecunque absolutiones desuper obtinendae, etiam si vigore commissionis signaturae nostrae nullius sunt roboris, vel momenti, sed ad ipsarum condemnationum jam factarum executionem deveniri possit, & debeat. Quo termino sex mensium elapso sententiae in contumaciam latae crimen notorium efficiant, & tanquam in rem judicatam transiverint, realiter & personaliter executioni demandentur. Nec homicidis prolixior aetas viginti annorum, dum tamen majores quatuordecim annorum extiterint. Quod si banniti hujusmodi in contumaciam condemnati veniant postmodum absolvendi, Judices sub poena mille scutorum, & infamia perpetua illos gratis, & sine ulla sportularum solutione absolvere debeant. Publicata Rom. 26. Maji 1565.

C A P. II.

Semestre spatium concessum Pii IV. decreto contumacibus ad exprimendas causas defensiones, ad annum extenditur, & prorogatur, ita tamen, ut sponte comparentibus duntaxat, non capitis, infra annum faveat & patrocinetur.

Pius V.

Dudum postquam fel. record. Pius Papa IV. praedecessor noster cupiens subterfugiis delinquentium a obviare per quasdam suas in forma motus proprii editas literas sub dat. Romae apud S. Petrum 12. Cal. Junii an. 6. inter alia statuisse, quod rei in contumaciam condemnati ad suas defensiones faciendas admitti non possint, nisi infra sex menses quoad faciendas videlicet a die condemnationis, quo vero ad jam factas condemnationes a die publicationis earundem literarum computandos, per alias nostras, etiam in forma motus proprii emanatas literas die 20. mensis Junii, Pontificatus nostri anno primo publicatas, terminum sex mensium hujusmodi ad annum prorogavimus, ac contumacibus hujusmodi defensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere decrevimus. Cumque, sicut accepimus, a nonnullis ordinationem, & dispositionem hujusmodi, nostramque & dicti praedecessoris in illis edendis intentionem variis calumniis eludere, & super earum sinistris interpretationibus agentes pro sisco & Camera Apostolica fatigare, & causas in longum protrahere, & illas intricare, sententiarumque executionem vitare fatagentibus saepe in dubium verti contingat (licet ex verborum proprietate res clara sit) an scilicet, tam sponte comparentes, de quibus loquitur motus proprius praefati praedecessoris, quam etiam capti intra dictum tempus indistincte admitti debeant ad faciendum suas b defensiones maxime stantibus in eodem motu nostro proprio appositis supra relatis verbis, videlicet: *Ac contumacibus hujusmodi defensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere: quae indistincte prolatae sunt, & videntur posse comprehendere tam sponte comparentes, quam captos, nihilominus considerantes, quod verba ipsa nihil aliud disponunt, quam prorogationem termini, his, quibus ex forma motus proprii praedicti praedecessoris denegari non poterat. Nos igitur ad tollendum omne dubium, & absurdum evitandum, quod capti, & sponte comparentes pariter essent conditionis, necnon calumniis, & aliis inconvenientibus*

a Contumacia in criminalibus accusanda. l. absentem. §. r. ff. de poenit. Bart. in l. inter ult. col. ff. de public. jud. & in extravag. ad reprimentum. in verb. neglexerit. b Contumax damnatus non auditur, nisi contumaciae solutis expensis. gl. in l. sed. & ff. §. sed et si dum decreto. ff. ex quibus causis major. Bald. in c. cum venissent. col. 2. de judic. Idque observatur tam in civilibus, quam in criminalibus causis.

tibus hujusmodi, quantum cum Deo possumus, obviare, omnemque disputandi materiam tollere, & in his opportune providere volentes, necnon singularum literarum praedictarum, ac indiciorum, inquisitionum, processuum, condemnationum, & sententiarum desuper formatarum, & latorum, ac formandarum, & promulgandarum hujusmodi aliorumque forsitan latius exprimen. tenores, continentias, formas, & compendia, ac reorum, delictorum, criminum, & excessuum, ac poenarum hujusmodi, & Judicum nomina, cognomina, gradus, & qualitates, ac quantitates, & loca pro plene, & sufficienter expressis habentes, & discernentes, necnon singulas praenarratas literas confirmantes, & innovantes, motu simili &c. quod banniti, & in contumaciam condemnati in poenam capitis, & ultimi supplicii, si capti ad manus Curiae devenerint, per Judices ad novas, sive alias defensiones faciendas, etiam intra dictum tempus non admittantur, nisi habita a nobis, vel signatura nostra desuper gratia speciali, nec litera ipsa, quae in eorum odium edita sunt, eis in aliquo suffragentur, aut illis se juvare, sive defendere possint. Quinimo quod Judices praefati sententias ipsas condemnatorias tam in urbe, quam extra eam latas, & ferendas, si tamen legitimis praecedentibus iudiciis ad inquirendum promulgatae fuerint, executioni realiter & corporaliter suis loco, & tempore congruis, respective totaliter, & integre contra sic captos demandent, & demandari faciant, hac nostra perpetuo valitura declaratione declaramus, & ordinamus, & ita mentis, & intentionis nostrae fuisse, & esse attestamus. Rom. Id. Septembris 1571.

TITULUS VII.
DE SEQUESTRI S.

C A P. I.

Judicibus decernendi sequestra fructuum beneficiorum lire pendente conceditur facultas.

Pius V.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa V. cupiens, pro ut suo pastoralis incumbit officio, unicuique quod suum est tribui, justitiamque inter omnes aequa lance ministrari, ac animarum periculis, & fraudibus eorum, qui passim beneficia Ecclesiastica in mensibus, in quibus illorum collatio, & provisio per constitutiones suas, seu Cancellariae Apostolicae regulas desuper editas dispositioni suae pro tempore reservatae existunt, vacantia, seu alias eidem & sedis Apostolicae dispositioni generaliter reservata, aut ex generali reservatione Apostolica, vel alias affecta, ordinaria, seu alia auctoritate contra dictarum constitutionum tenorem, aut alias indebita sibi conferri, & de illis etiam provideri procurant, & in eis praetextu collationum, & provisionum hujusmodi se intrudunt, ad hoc, ut illorum fructus suos faciant, & ex eis impetrantes Apostolicos, seu alias iusto titulo provisos molestent, & interim lites adeo in longum protrahunt, ut impetrantes, & iustum titulum habentes aut cum eis concordare, aut eorum juri cedere, & renunciare, aut in prosecutione litem hujusmodi omnes fere eorum facultates dissipare, & tandem in illarum prosecutione mori cogantur. Quique beneficia in Romana Curia, vel extra eam litigiosa resignant, aut eorum juri cedunt simpliciter, vel in favorem tertii, in memorialibus cum parvis datis, & consensibus desuper praestitis, quae penes se retinent, & nihilominus lites hujusmodi prosequuntur, & dum cognoscunt nullum jus sibi in hujusmodi beneficiis litigiosis competere ad effugiendum sententiam, & expensas, vel fructuum restitutionem, in quibus condemnandi venirent: supplicationes desuper signari, ac datas, & consensus parvos hujusmodi extendi faciunt, asserentes se jam diu illa dimississe,

partes foventes bonum jus, & Judices justitiam ministrantes deludendo, quantum in eo est obviare, omnem penitus talia praesumendi occasionem tollere, hac sua perpetuo valitura sanctione statuit, & ordinavit, quod quoties in antea aliquem super quovis beneficio Ecclesiastico, ut praeretur, reservato, seu affecto, & dicta auctoritate, vel alias nulliter collato tam in dicta Curia, quam extra eam litigare contigerit, & Judici ordinario, seu cui causa desuper commissa fuerit, etiam summarie, & extrajudicialiter, quantum sibi pro rei qualitate sufficere parte legitime citata videbitur, constiterit beneficium ipsum in dictis mensibus vacavisse, aut alias, ut praeretur, reservatum, seu affectum, & nihilominus ordinaria, seu alia auctoritate nulliter collatum, & indebita detentum existere, idem Judex reproducta citatione fructus, redditus, & proventus beneficiorum sic nulliter collatorum, & indebita detentorum, sequestrari a mandet, & faciat, ac alia exequatur in praemissis necessaria, & opportuna. Super quo eidem Judici omnem potestatem, & auctoritatem impertitus est. Idemque Sanct. sua in causis nunc in quavis instantia coram eisdem Judicibus pendentibus similiter observari mandavit. Praeterea decrevit, & declaravit sic resignantes, seu cedentes, & nihilominus lites hujusmodi prosequentes, ne eorum malitia illis prodesse, & foventibus bonum jus nocere valeat ad fructuum, reddituum, & proventuum dictorum beneficiorum per eos perceptorum restitutionem, ac expensarum in litibus hujusmodi factarum refectionem, omniaque, & singula damna & interesse, in quibus condemnati fuerint, si non cessissent, vel resignassent per Judices tam ordinaria, quam delegata, vel alia auctoritate fungentes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere, seu moveri contigerit, condemnandos fore, & condemnari debere, ac ad id teneri, & obligatos esse, ipsosque, ac etiam in dictis beneficiis successores quoscunque, ad partitionem sententiae seu sententiarum, ac literarum executoriarum pro tempore latae seu latorum, & decretarum, a quibus appellare non liceat ad restitutionem, seu relaxationem possessionis, ac fructuum, reddituum, & proventuum, necnon refectionem expensarum, ac damnorum, & interesse hujusmodi, perinde ac si contra eosdem successores sententia seu sententiae latae, & literae executoriales hujusmodi decretae fuissent, cogi & compelli. Sic tamen, quod postquam alter ipsorum sententiae, seu sententiarum, ac restitutioni, vel relaxationi possessionis, & fructuum, reddituum, & proventuum, necnon damnorum & interesse hujusmodi refectioni aliisque praemissis, realiter & cum effectu paruerit, alter desuper molestari non possit.

C A P. II.

Lire pendente fructus & distributiones beneficiorum Ecclesiasticorum fidei sequestro debent deponi.

Pius V.

Cordi nobis est lites minuere, & a laboribus subditos, maxime personas Ecclesiasticas divino cultui deditas, relevare. Sane, cum (sicut accepimus) in plerisque cathedralibus & collegiatis Ecclesiis, earum constitutionibus & statutis, etiam a sede Apostolica approbatis, & confirmatis cautum sit, quod occurrentibus litibus & controversiis inter provisos de dignitatibus, officiis, canonicatibus, & praebendis, portionibus, & praesimoniis, ceterisque beneficiis Ecclesiasticis qualitercunque quali-

a Sequestrum non debet concedi, nisi jus illud petentis appareat. l. cum proponas. C. de bon. aurb. jud. possid. l. si is a quo ff. ut in poss. lega. Nam si is, qui petit sequestrum, nil juris habeat, sequestrum non fiet.

qualificatis, tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate, tam super illorum provisione, seu institutione, aut possessione, quam illorum idoneitate & habilitate, aut alias ex quavis causa, & eorundem ad dignitates, canonicatus, & praevidas, caeteraque beneficia Ecclesiastica praedicta, admissione & receptione, & capitulum, & canonicos, caeterasque capitulares personas, ad quos admissio, & receptio, tam de iure, quam ex consuetudine spectat & pertinet, aut etiam alias personas Ecclesiasticas, asserentes, beneficia praedicta ad se de iure spectare, ipsi sic provisum interim beneficiorum huiusmodi fructus ac distributiones non percipiant, sed capitulum & canonicos illas, vel in suos usus & utilitatem convertendas, seu restituendas ei, cui de iure restituenda erunt, recipiant, prout in dictis constitutionibus & statutis, seu consuetudinibus continetur, quo factum est, ut lites huiusmodi immortales efficiantur, nec earum optatus finis videri possit. Hinc est, quod nos hac nostra perpetuo valitura constitutione, auctoritate Apostolica, statuimus atque decernimus quod fructus, redditus, & proventus, ac distributiones, caeteraque emolumenta, quae vigore constitutionum, consuetudinum, & statutorum praedictorum a capitulo & canonicis recipienda (ut praemittitur) erant, amplius non ab eisdem capitulo, & canonicis recipiantur, sed penes personam fidei & facultatis idoneam, per Iudicem, coram quo causa huiusmodi pendere reperita fuerint, eligendam & nominandam deponantur, restituenda ei, cui de iure postea restituenda fuerint. Datum Romae. 3. Cal. April. 1568.

TITULUS VIII.
DE INTERDICTO.

CAP. I.

Propter pecuniarium debitum civitas, provincia, & loci publici non possunt interdictioni supponi.

Bonifacius VIII.

Provide attendentes, quod ut frequentius, quamvis non sine causa, sine culpa tamen multorum, interdictioni sententiae proferuntur; quod sint nonnulli Iudices, nimis prompti ad proferendas easdem, etiam in negotiis sive causis, quae plus interdum ex cupiditatis, quam ex charitatis radice, perspicuis indicibus procedere arguntur; quodque tempore interdictioni divina organa suspenduntur, & laudes Dei, nec Ecclesiastica Sacramenta ministrantur, ut solent, tolluntur mortuis, seu minuantur suffragia, praesertim per oblationem frequentem hostiae salutaris, adolescentes & parvuli percipientes rarius Sacramenta, minus inflammantur, & consolidantur in fide, fidelium tepescit devotio, haereses pullulant, & multiplicatur periculum animarum: praesentis constitutionis providemus edicto, ut provincia, civitas, castrum, villa, locus, territorium vel districtus, auctoritate ordinaria vel delegata non supponantur Ecclesiastico interdictioni pro pecuniario debito, vel pro cuiusvis monetae vel pecuniae quantitate, sub quacunque occasione, vel causa, seu quovis quaesito colore, pro eo maxime, quod ipsorum domini, rectores, seu officiales, quocunque nomine censeantur, aut incolae seu inhabitatores, quod singulares personae ipsorum, statutis vel statuendis, ordinatis vel ordinandis terminis huius seu quantitatem non solverint hactenus, aut in antea non persolverint. Nos enim ex nunc decernimus irritum & inane, si secus hactenus contigerit attentari, illudque revocamus omnino.

CAP. II.

Iudices in quacunque loca ob pecuniarium debita interdictioni sententiam ferre non debent, nisi casibus hic expressis urgentibus.

Leo X. ex concordatis Galliae.

Quoniam ex indiffereta interdictionum promulgatione multa consueverunt scandala evenire, statuiimus, quod nulla civitas, oppidum, castrum, villa aut locus Ecclesiastico possit supponi interdictioni, nisi ex causa sive culpa ipsorum locorum, aut domini seu rectoris vel officiales ipsorum locorum auctoritate Iudicis requisiti, huiusmodi personam excommunicatam infra biduum inde cum effectu non egerint, aut ad satisfaciendum compulerint, qua etiam post biduum resumant, quod etiam in pendentibus locum habere decernimus.

CAP. III.

Pro pecuniario debito, vel cuiusvis aeris crediti quantitate, non potest Iudex, ordinaria vel delegata potestate, locum vel populum interdictione.

Clemens IX.

Licet ea, quae per Romanum Pontificem pro Christi fidelium animarum salute quotidie facta fuerint, plenam obtineant roboris firmitatem, nonnunquam tamen Romanus Pontifex illa libenter approbat, & concedit, ut eo firmiter illibata persistant, quo magis suo fuerint praesidio communita. Dudum siquidem fel. rec. Bonifacius Papa VIII. praedecessor noster, libenter provide attendens, quod ut frequentius, quamvis non sine causa, sine culpa tamen multorum, interdictioni sententiae proferuntur, quodque erant nonnulli Iudices nimis prompti ad proferendas easdem, etiam in negotiis sive causis, quae interdum plus ex cupiditatis, quam charitatis radice, perspicuis indicibus procedere arguebantur, quodque interdictioni tempore divina organa suspendebantur, & laudes, nec Ecclesiastica Sacramenta ministrabantur, ut solebant, tollebantur mortuis sive minuebantur suffragia, praesertim per oblationem frequentem hostiae salutaris, adolescentes & parvuli participant rarius Sacramenta, minus inflammabantur, & solidabantur in fide, fidelium tepescebat devotio, haereses pullabant, & multiplicabantur pericula animarum: constitutionis suae providit edicto, ut nulla provincia, civitas, castrum, villa, locus, territorium, vel districtus auctoritate ordinaria vel delegata supponeretur Ecclesiastico interdictioni pro pecuniario debito, vel cuiusvis monetae vel pecuniae, quacunque occasione, vel causa, seu quovis quaesito colore, pro eo maxime, quod ipsorum domini, rectores, vel officiales, quocunque nomine censeantur, aut incolae seu habitatores, aut singulares personae ipsorum tunc statutis seu statuendis, ordinatis vel ordinandis terminis huiusmodi debitum, seu quantitatem non solverint eatenus, aut in antea persolverint, decernens ex tunc irritum & inane, si secus extitisset attentatum, vel contingeret attentari, illudque revocavit omnino. Non obstantibus quibuscunque contractibus, obligationibus, pactis, conventionibus, compositionibus, submissionibus, fideiussionibus, consensibus, processibus, & sententiis tunc desuper habitis, & habendis, juramentorum, poenarum spiritualium, temporalium, seu mulctarum appositione, vel quacunque alia firmitate vallatis, nisi talis suppositio interdictioni eatenus foret facta, vel in antea fieret, de Apostolica sedis speciali licentia & expressa, per ipsius patentes literas apparente. Nos igitur cupientes, ut ea, quae pro animarum Christi fidelium salute, per praedecessores nostros matura deliberatione ordinata & facta fuerint, perpetuis futuris temporibus firmiter observentur, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac potestatis plenitudine, literas praedictas, & in eis contenta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium approbamus, & innovamus, ac praesentis scripti patrocinio communimus, illaque inviolabiliter observari debere decernimus atque mandamus, ac priori pro cautela, omnia

a Sup. cap. prim.

in eis contenta, de novo facimus & ordinamus. Romae Cal. Junii 1559.

TITULUS IX.
DE APPELLATIONIBUS.

CAP. I.

Appellationes & provocationes a summo Pontifice ad futurum Concilium, inanes, schismatica & erroneae sunt.

Pius II. in Mantuana Synodo.

Execrabilis, & pristinis temporibus inauditus, tempestate nostra inolevit abusus, ut a Romano Pontifice Jesu Christi Vicario (cui dictum est in persona beati Petri, Pasce oves meas, & Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis) nonnulli spiritu rebellionis imbuti, non sanioris cupiditate iudicii, sed commissi evasione peccati, ad futurum Concilium provocare praesumant: quod quantum sacris canonibus adversetur, quantumque Reipublicae Christianae noxium sit, quisquis non ignarus iurum intelligere potest. Namque (ut alia praetereamus, quae huic corruptelae manifestissime refragantur) quis non illud ridiculum iudicaverit, quod ad id appellatur, quod nusquam est, neque scitur, quando futurum sit? Pauperes a potentioribus multipliciter opprimuntur, remanent impunita scelera, nutritur adversus primam sedem rebellio, libertas delinquenti conceditur, & omnis Ecclesiastica disciplina, & hierarchicus ordo confunditur. Volentes igitur hoc pestiferum virus a Christi Ecclesia procul pellere, & ovium nobis commissarum saluti consulere, omnemque materiam scandali ab ovili nostri Salvatoris arcerere, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, cunctorumque Praelatorum, ac divini & humani iuris interpretum, curiam sequentium consilio, & assensu, ac certa nostra scientia huiusmodi provocationes damnamus, & tanquam erroneas, ac detestabiles reprobamus, cassantes, & penitus annullantes, si quae hactenus taliter interpositae reperiantur, easque tanquam inanes, ac pestiferas nullius momenti esse decernimus, ac declaramus: praecipientes deinceps, ut nemo audeat quovis quaesito colore ab ordinationibus, sententiis, sive mandatis quibuscunque nostris, ac successorum nostrorum talem appellationem interponere, aut interpositam per alium adhaerere, seu eis quomodolibet uti.

CAP. II.

Pii II. in appellantes a sedis Apostolicae sententiis ad futurum Concilium constituto confirmatur, & interpretatur.

Julius II.

Licet olim fel. record. Pius Papa II. praedecessor noster de Fratrum suorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, cunctorumque Praelatorum, ac divini, & humani iuris interpretum Curiam Romanam sequentium in dicta seu congregatione Mantuana existentium approbatione, matura prius, & gravi praemissa discussione, & de eorundem congregatorum unanimi consilio, & assensu, ac ex certa scientia provocationes ad futurum Concilium efficacissimis, & palpabilibus rationibus, tanquam erroneas, & detestabiles a damnaverit, ac sub excommunicationis latae sententiae, & interdictioni poenis praeeperit, ne qua persona cuiusvis dignitatis, sive etiam universitas, aut collegium quovis quaesito colore ab ordinationibus, sententiis, seu mandatis quibuscunque suis, ac successorum suorum appellationem huiusmodi interponere audeat, & contrafacientes una cum fautoribus suis, & consiliis, auxiliium praestantibus (sive hi tabelliones essent, sive testes, sive advocati, sive alii quicunque) non solum poenis, & censuris praedictis, sed etiam iis, quae laesa maiestatis & haereticae pravitate reis imponuntur, obnoxios esse statuerit.

a Proximo c. sup. execrabilis de Appellationibus.

Leonardus tamen Lauredanus Dux, Rogati, ac generale Concilium, & commune Venetiarum, omnesque, & singuli patritii, & cives communis ejusdem una cum provisoribus, potestatis, commissariis, & reliquis officialibus suis, quorum auctoritate, industria, consilio, opera, aut favore civitates, oppida, castra, & arces ad nos, & sanctam Rom. Ecclesiam legitime pertinentes occupatae fuerant, aut detinebantur, de fratrum nostrorum consilio a nobis requisiti, & moniti, ut intra certum terminum sub poenis tunc expressis nos & sanctam Apost. sedem plene, cum obedientia recognoscerent, & reintegrarent, ac Ravennam, Serviam, Ariminum, Faventiam, Sarsinam civitates cum oppidis, castris, terris, & districtu ipsarum, cumque Cefenaten. Forliven. ac Immolen. territoriis, castris, oppidis, terris, & locis, quae occupabant, integre, & expedite nobis & dictae Romanae Ecclesiae, & cuius iuris esse noscebantur, relaxarent, atque inde recederent, nec impedirent, quominus illorum cives, & habitatores ad pia matris suae Romanae Ecclesiae obedientiam reverterentur: omnes eorum fautores ab auxilio in talibus praestatione deterrendo, ita quod requisitioni, monitioni, & mandato nostro huiusmodi non parentes majoris excommunicationis sententia, de simili consilio eo ipso innodati censerentur, a qua, praeterquam in mortis articulo constituti, per alium, quam per Romanum Pontificem etiam praetextu cuiuscunque facultatis, cuicunque pro tempore concessae, absolvi non possent, quam quidem excommunicationis sententiam in huiusmodi non partitionis eventum iteratis etiam vicibus aggravavimus, paternis monitis, & salutaribus iussis obsequi, prout debebant, indebite recusantes, seu qui juri proprio diffidunt, & superioris mandata contumaciter obaudiunt, ut quae minus iuste usurparunt, indebite, etiam cum animarum suarum detrimento retineant: ad prohibitum, atque damnatum remedium confugientes a requisitione, monitione, & mandato, ac sententiis, censuris, & poenis praedictis, nulla constitutionis Pii praedecessoris hoc expresse vetantis, habita ratione, ad futurum concilium temere (ut accepimus) provocarunt: prout etiam perditionis filii quondam Joannes Bentivolus, & ejus nati cum eos a tyrannica oppressione dilectae civitatis nostrae Bononiae expellere decrevimus, damnabiliter fecisse dicuntur, videlicet ad futurum Concilium praedictum appellasse, & provocasse. Nos igitur quam detestanda sit eorum perversitas attendentes, qui propriis innixi commedis, & nefariis cupiditatibus mancipati, salubria decreta Patrum, & Superiorum iussa spernentes, inconfutibilem Christi tunicam scindere, aut etiam scissionis causam praebere contendunt, & Ecclesiae unitatem dividerent, praedicta S. sedis Apost. principatum tollere, & contra tot sanctorum Patrum, & sacrorum Concil. decreta temere & damnabiliter, magna audacia venire non erubescunt, & contrafacere non verentur: asserentes inter caetera, consulentes, persuadentes, determinantes, seu determinationi huiusmodi interessentes, sola consilii praestatione, seu persuasione, deliberatione aut determinatione, quod aliquibus casibus a Rom. Pont. seu ejus sententia vel decreto, ad futurum Concil. generale appellari possit, dicta Pii praedecessoris constitutione non ligari, nisi in ipsa actuali appellatione, & illius interpositione, vel scripturae compositione, se immiscuerint: ne de caetero tali assertionem se excusare, ac tale quid in posterum praefumere impune valeant, opportunam tam immani & periculoso morbo medelam adhibere volentes, hac generali, & in perpetuum valitura constitutione, ex certa nostra scientia, & potestatis plenitudine, de venerabil.